

STADSMILJÖ

Grupp 3. Gatu- och stadsrum: ytbeläggningar, belysning gator, fasader och skyltfönster, hinderfria ytor, tillgänglighet, trygghet.

Ordförande: Harri Kotimäki
Ur arbetsgruppen: Christer Tonberg, Johan Enlund (Simon Holmstedt, ej närvarande)
Sekreterare: Tarja Kujala
Inbjudna: Seppo Kangas, Bertel Vidjeskog, Inger Gripenberg, Peter Nyman, Heikki Polso, Svante Nylund, Elvira Nyrönen.

1. Hur fungerar interaktionen, samverkan mellan butiker och gata, hur kan man utveckla denna samverkan, samt skapa ett aktivt mellanrum inne och ute?

Skyltfönster:

- Gruppen borde ha gått igenom centrum innan denna diskussion för att se med "rätta ögon"
- Affärerna blivit sämre på att använda skyltfönster
- Nya köpcentret med bl.a. H&M och Cubus har bra och moderna skyltfönster
- Också möbelaffären Wilma i det s.k. runda hörnet har intressanta skyltfönster som dessutom är åt många håll
- Styrmansgatan anses för övrigt också vara trevlig med sina många små företag
- Halpa-Hallis fönstertejpning skapar mörka och ointressanta korridorer
- Nya Delhi House känns som en "salakapakka" p.g.a. att persiennerna är alltid nerdragna
- Bergwalls nya försäljningspunkt och Café i hörnet av Storgatan och Gågatan upplevs trevlig och lockande eftersom man ser in till butiken.
- Skyltfönstren ofta digitala nuförtiden, den befintliga skärmen (ovanför Bergwalls Café) kunde utnyttjas mera och användas mångsidigare – ex. visa vad som är på gång i staden
- Önskas mera strukturerat i skyltfönstren
- Vänteställen för shoppingsällskap/smakråd saknas
- Skyltfönstrens uppgift anses vara att presentera affärens produkter, locka kunder och skapa trevlig centrummiljö, samtidigt som de lyser upp gaturummet utöver gatubelysningen
- Kan man via bestämmelser påverka skyltfönstrens storlek/mängd/typ?
- Ska det tillåtas att hela fönstret är digitalt?
- Vill man ha/tillåts det mångfärgade och ex. blinkande belysning i skyltfönstren?
- Mycket restauranger i vår stad, möjlighet till trevliga uteserveringar; vill man sitta synligt i en restaurang/café/terrass?
- Upplevs att det är trevligt att sitta i fönsterbord och följa med händelser/folk som rör sig på gatorna
- Bilaffärerna saknas i centrum

2. Vad borde man beakta vid val av ytbeläggningar i centrum, och hur kan man skapa flexibla gatuområden/offentliga platser för en föränderlig framtid?

- Planer finns att använda natursten på vissa områden
- Vill man berätta någonting med ytbeläggningsen, markera ex. skillnad på olika områden för bilar, fotgängare mm?
- Plattbeläggning ger mera struktur än asfalt
- Ytbeläggningsen har stor betydelse för rullstolsbundna; ej runda kullerstenar, ej heller rämnor
- Ej nödvändigt att använda kantstenar i centrum, lättare för alla att röra sig utan dem
- Man borde kunna bättre samsas om utrymmen och ta mera hänsyn till varandra utan att områden behöver avgränsas med ex. kantstenar
- Områden kan skiljas åt med olika färger och material
- Reliefer åt synskadade där kantsten saknas
- Cykel- och gångzoner bör markeras tydligt
- Dagvatten, lutningar mm bör beaktas
- Torgets ytbeläggning upplevs tråkigt, stensättning skulle vara stiligare
- Kan gatorna uppvärmas? Kostnadsfråga

3. Hur kunde centrumbelysningen förbättras (gator, fasader, skyltfönster mm), på vilket sätt kan vi i större grad möjliggöra skyltfönstrens samspel med gatumiljön?

- Infarterna till staden/centrum viktiga, de borde markeras tydligt med belysning
- Lindarna längs Viktor Schaumans esplanaden kunde belysas nerifrån, rondellbelysningen fungerar som port till centrum
- Bra belysning skapar bl.a. trivsel, allmän trygghet, trafiksäkerhet och gör det lättare för synskadade att ta sig fram
- Belysningen i vår stad upplevs som från 1980-talet; ex. Skolgatan är väldigt mörk och farlig både för fotgängare och bilister
- Bättre belysning i skolparken skulle förebygga brottslighet
- Gatubelysning önskas även nattetid, kan dock dimmas ner ex. i bostadsområden
- Belysning i stolpar, på väggar eller hängande? Svar JA, viktigaste att belysningen inte bländar utan verkligen lyser upp området
- Viktigt att belysningsstolparna placeras i samma linje så att synskadade har lättare och tryggare att röra sig, bra placering på Gågatan
- Fasadbelysning:
  - Staden borde styra belysningen, fasadbelysningen är krävande, bländning bör beaktas, lika så ytan och materialet på fasaden
  - Uppåt riktad belysning passar inte var som helst
  - Torget och Gågatan värda att belysa
  - Både gamla och nya byggnader kan belysas, sådana som har karaktär, bra exempel är bl.a. Jakobstads gymnasium, Polishuset, Campus Allegro
  - Byggnader från äldre tider borde lyftas fram med belysning
  - Vattentornet är mörkt, kunde belysas åtminstone delvist
  - Fina detaljer – som vi kanske blivit blinda för – kunde belysas
  - Kyrkstapeln och kyrkan borde belysas bättre
  - Södermalm trist/mörkt område, fasadbelysningen kunde ses över, kräver kanske större sanering i området

4. Hur gör vi det tryggt och smidigt att ta sig fram i centrum? Hur skapar vi möjligheter för plattformar för mångfald och flexibilitet?

- Områdena borde kunna användas till flera olika ändamål
- Kantstenar bort, jämn yta, beläggning som visar olika områden
- Skyddsvägarna borde respekteras mera, fungerar bra vid Gågatan/Storgatan området
- S.k. A-tavlorna kan vara besvärliga för synskadade
- Terrasser och trappor på trottoarerna kan på vissa ställen ta för mycket rum; svårt att komma förbi med rullstol eller barnvagn
- Nya elektroniska fordon på kommande till stadsbilden, hur påverkas trafiken/säkerheten?
- Bergwalls Café upplevs trevligt men svårt att komma in med ex. rullstol
- Mera eluppvärmda trottoarer
- Gräsmatta som beläggning på gångbanor
- Bättre belysning
- Tar man automatiskt mera hänsyn till andra om trafikområdet i centrum är enhetligt?
- Mera effektivt utnyttjande om man kan komma till området med olika fordon
- Olika områden på gågatan/olika zoner inom en gata?
- Gågatan stor och öppen, försäljningspunkter och terrasser m.m. skulle aktivera och skapa mera liv
- I framtiden kanske mera alternativ att ta fram sig med, trafiken minskar

5. Övriga idéer och förslag.

- Barnvagnstrafiken bör beaktas, svängda kantstenar
- Karusellen försvunnit från Gågatan, kan den fås tillbaka?
- Mera lekparkar där även vuxna trivs som barnvakter/övervakare
- Belysningen justerbar
- Tillräckligt med eluttag på torget åt försäljare
- Vissa höga kantstenar i centrum och ex. vid Optima åtgärdas i sommar
- Vad är sådant som bjuder in folk till staden/ butiker?
- Vad gör Jakobstads centrum attraktivt?
- Butikernas verksamhet utanför butiken? Upp till var och en affärsidkare
- Företagarna bör hålla fram sina tjänster
- Butikerna från centrum försvinner, kommer upplevelser i stället
- Folk handlar mera via nätet, en utveckling som ej går att påverka
- Bilparkeringen i centrum; fullt dagtid – tomt på kvällarna om ingen "happening" finns

(Motivera förslagen, vad har de för eventuella konsekvenser?)